KIINTEISTÖNMUODOSTAMINEN(KIN) KUNNIAAN

Vielä joitakin kymmeniä vuosia sitten perinteisissä kiinteistönmuodostamistehtävissä toimivat maanmittausinsinöörit muodostivat ammattikunnan ytimen. Kartantekijöillä, kaupunkimiehillä, kaavoittajilla ja muillakin ammattiryhmillä oli tietenkin oma tärkeä roolinsa, mutta esimerkiksi alan sisäinen keskustelu ja MIL:n vuosikokoukset kulkivat paljolti jakomaanmittareiden tahdissa.

Tänään kaikki on toisin. Jos seuraa tämänkin lehden kirjoituksia, ne keskittyvät mittaus- ja kartoitustekniikkaan, paikkatietosovellutuksiin, kiinteistötalouteen ja urbaaniin maankäyttöön. Jakomaanmittarien kirjoitukset ovat harvassa. Koulutustilaisuuksissakin keskustelu on vähäistä ja keskustelijat ovat yksiä ja samoja. Jakomaanmittarit ovat ikään kuin vetäytyneet nurkkaan.

Näin kirjoittaessani en suinkaan moiti niitä, jota ovat nyt kehityksen ja keskustelun kärjessä. Päinvastoin: kaikki kunnia heille; monilla maanmittauksen aloilla on tehty hienoa kehittämistyötä (mutta niin on tehty kiinteistötekniikassakin!).

Kun etsii syitä tilanteeseen, helpointa on syyttää ajan henkeä. Se ei ehkä suosi perinteistä kiinteistönmuodostamista. Kansainvälinen toimintakin keskittyy mieluummin kaikissa maissa yhteismitalliseen tekniikkaan. Tällainen selitys ei ole kuitenkaan yleispätevä eikä muuta tilannetta, vaan täytyy etsiä jotain, johon me jakomaanmittarit – AMK-insinöörit, teknikot ja muut koulutusryhmät mukaan lukien – voimme itse vaikuttaa. Silloin on mielestäni vain yksi etenemistie: ensin pitää olla aito kiinnostus omaa työtä kohtaan, sitä seuraa ammattitaito ja sitä arvostus. Tällä tiellä ei ole oikoteitä eikä nopeita tuloksia. Me olemme mitä olemme ja osaamme mitä osaamme eikä se asia ole juhlapuheilla muutettavissa. Tämä tie sisältää myös vaarallisen kehän, sillä ellei alalla ole arvostusta ja vetoa, sille ei hankkiudu näistä tehtävistä aidosti kiinnostuneita nuoria, vaan sinne hankkiudutaan vain ”koska satuin tänne pääsemään”.

Oma haasteensa voidaan asettaa alan kouluttajille ja kehittäjille. Oppilaitokset valitsevat opettajansa omilla kriteereillään, jotka eivät aina kohtaa perusopintoja suorittavan opiskelijan tarpeita. Opiskelijan kannalta tärkeintä on monesti opettajan innostavuus. Sellainen opettaja kykenee korottamaan oman oppiaineensa suosiota ja keräämään joskus ympärilleen kokonaisen koulukunnan. Omakin uravalintani ratkesi aikoinaan vain parin innostavan esimerkin vetämänä, ei siihen enempää tarvittu. Onneksi innostaviakin opettajia edelleenkin on.

Kiinteistöalan kehittäjille annan tässä yhteydessä pääsääntöisesti kiitosta. Jakomaanmittareille kyetään nykyisin antamaan jo tosi hienot atk-pohjaiset työvälineet, jotka ovat kaukana joskus moititusta ”kameraalisesta homeesta” ja joista minun aikanani ei osattu uneksiakaan. Tämän seikan ei luulisi vierottavan alan opiskelijoita pois kiinteistötehtävien parista.

Kun puhutaan perinteisestä kiinteistönmuodostamisesta, ei voida ohittaa maanmittauslaitosta, niin yksi ja sama asia ne ovat. Onko se tehnyt jotain sellaista, joka on vaikuttanut tämän päivän tilanteeseen? Ehkä. Ei tarvitse kauaakaan keskustella laitoksen kenttäväen kanssa, kun esiin tulevat sellaiset seikat kuin osittain ilmeisesti jo liialliseksi kiristynyt työtahti (vaikka niinhän se on muuallakin yhteiskunnassa), jatkuvat ja joskus liian nopeasti tehdyt työympäristön muutokset, määrän arvostaminen laadun kustannuksella, koventuneet johtamisvaatimukset ja -järjestelmät ja niin edelleen. Kun ennen oli runsaasti virastoja ja virkanimikkeitä, jotka takasivat todennäköisen mahdollisuuden lähteä eläkkeelle vähintään apulaispiiri-insinöörinä, niin tämän päivän nuori maanmittari aloittaa maanmittausinsinöörinä ja lähtee monesti eläkkeellekin maanmittausinsinöörinä. Tällainen tulevaisuudennäkymä ei kaikkia houkuttele.

Me jakomaanmittarit emme ehkä ole hi-tech-insinöörejä, joiden varassa Suomen talouden väitetään seisovan tai kaatuvan. Meillä on kuitenkin yhteiskunnassa pieni, mutta tärkeä tehtävämme kiinteistöjärjestelmän ylläpitäjänä. Sen varassa lepää pääosa luototusjärjestelmäämme ja se taas on eräs talouselämän kulmakivi. Ei ole sattumaa, että kun yhteiskunnan infrastruktuuria lähdetään luomaan kehitysmaissa, kartaston ja kiinteistöjärjestelmän luominen on monesti sen kiireellisimpiä osia.

Kyllä se hi-tech-insinöörikin meidän työtämme arvostaa silloin, kun hän meitä tarvitsee ja saa nopeaa ja ennen kaikkea asiantuntevaa palvelua. Arvostakaamme siis itsekin.

SAKARI NIKANDER

Kirjoittaja on pitkän linjan jakomaanmittari, nyt (ja viimeiseksi) maaoikeusinsinööri Hämeenlinnan käräjäoikeudessa. Sähköposti: sakari.nikander@om.fi.